

Hjem > GUDP > 2014 > RAMP > Gulrust situationen i økologisk hvede og triticale

Gulrust situationen i økologisk hvede og triticale

Der er udbredt angreb af gulrust i flere sorter af vintertriticale og vårhvede, mens der i mindre grad er gulrust i vinterhvede og vårtriticale.

Situationen

Der er pt. ikke fundet nye racer af gulrust, men den forgående milde vinter har givet gunstige betingelser, for at gulrusten kunne overleve i marken. Når så det efterfølgende forår også giver noget nær ideelle betingelser for svampene, er der lagt op til at et stort smittetryk, og det giver også udslag i de sorter, der ikke i "normale" år er særligt angrebet af gulrust.

I 2013 blev der gennemført smitteforsøg ved Aarhus Universitet, Flakkebjerg med meget massive smittetryk i vårhvede og vårtriticale, hvor alle de afprøvede sorter var mere eller mindre modtagelige over for gulrust. Den situation, der er lige nu i markerne, kan dermed tilnærmelsesvis ligne smitteforsøget på Flakkebjerg. Du kan læse om smitteforsøget [her](#).

Der er kun meget få meldinger om gulrust i Amarillo vårtriticale. Generelt får Amarillo og Dublet vårtriticale meget lidt gulrust. Hvis dette har ændret sig, må det meget gerne meldes ind.

En lang række sorter af hvede og triticale testes for en lang række af gulrustracer i både væksthuse og i markforsøg. Der opfordres til, at man **ikke anvender** sorter, der ikke er testet for gulrust.

Hvad skal man som økolog gøre?

Der er ikke nogen midler, der er godkendt til økologisk brug, der vurderes at have en effekt af betydning, når først planterne er angrebet. I de værste angrebne marker, hvor der også er kraftigt gulrust angreb i akset, bør det overvejes, om afgrøden kan afsættes til slæt eller helsæd. Især i marker med en kraftig rodukrudsbestand, bør man overveje muligheden for at lave en minisommerbrak og få ryddet op i rodukrudet, på et tidspunkt, hvor udbyttetabet ser ud til at blive lille. Du kan finde vejledning i forskellige strategier mod rodukrud og deres effekter [her](#).

Vintertriticalesorten Ragtac, der dyrkes en del af, er desværre meget modtagelig for gulrust i akset, og med det aktuelle smittetryk må der forventes en halvering af udbyttet.

Vanding af tørkestresset hvede og triticale hjælper afgrøden, men vandingen er også gavnlig for gulrusten. Derfor skal vandingen, som altid, prioriteres i forhold til udbyttepotentialt.

Indsend prøver

I det fremadrettede forbyggende arbejde er det af stor betydning at have et overblik over hvilke gulrustracer der angriber hvilke sorter. I det arbejde modtager Aarhus Universitet, Flakkebjerg, gulrustprøver, hvor de vil indgå i kortlægningen af gulrustracer i Danmark.

Den bedste måde er at udtage to til tre enkeltblade med afgrænsede læsioner, som er nogenlunde pæne (både blad og læsion). Prøven holder sig bedst hvis den umiddelbart efter indsamling tørres under pres, så bladene ikke krøller. Ideelt set bør man kun sende en lille kuvert pr. blad, så vi dels undgår krydssmitte, hvis der skulle være flere racer, dels tørrer bladet hurtigere.

Det er særligt relevant, at indsende blade fra fremavlsarealer med nye sorter, hvor vi ikke kender gulrustresistensen.

Husk at anføre **indsamlingsdato**, sted (**lokaltet og gerne GPS-koordinater**), **sort** og **navn på indsamler**, og send det til:

Anne Pia Larsen
Institut for Agroøkologi
Aarhus Universitet Flakkebjerg
Forsøgsvej 1
4200 Slagelse

Mrk: gulrustprøver

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Dette projekt medfinansieres af "Grønt Udviklings- og Demonstrationsprogram, (GUDP) under Fødevareministeriet.